

JOAN CELIA

les institucions començaren a jugar lentament en aquest tema". El retard en el reconeixement de Miró per part de les institucions, l'han compensat, d'alguna manera, posteriorment, ja que des de fa temps, i especialment amb aquest Any Miró i també amb la Fundació, "s'han implicat realment molt, molt."

L'Any Miró. El nét del pintor es mostra content del desenvolupament i de la projecció in-

Dues de les 'Constellations' de Miró i Andrée Breton. 1959.

ternacional de la commemoració del centenari del naixement del seu avi.

Pel que fa a les activitats dutes a terme a Balears, si bé reconeix que no té una informació exhaustiva—"només puc parlar del que conec millor, com és el que s'ha fet a Barcelona, i també a Nova York"—, considera: "són una cosa senzilla amb un criteri que em sembla bastant correcte: ha rodat pels pobles, s'ha mostrat l'obra gràfica... ha tengut un caire més didàctic, inclús enfocat cap a les escoles."

El que s'ha fet fora de les Illes, ho considera excepcional: "tant Barcelona, com Madrid, com Nova York, han fet una cosa realment bestial. Han mostrat Miró des de nin fins a les èpoques més salvatges; des de les èpoques de l'assassinat de la pintura fins al Miró vell, acabat, quan ja quasi ni podia amb la mà... Vull dir que han mostrat tot el Miró, fins i tot els dibuixos de prova."

El resum no pot ser més positiu: "Amb l'Any Miró ha passat una cosa bonica. Record que quan es va fer l'exposició sobre Van Gogh, que va ser un èxit enorme, es va fer només en un lloc, en un país. En canvi Miró ha estat present arreu del món: al Japó..., ara pretenem que vagi a Xina, Àustria, Catalunya, tot Espanya... ha estat sens dubte molt universal."

Miquel Payeras

"L'exposició és una manera molt digna de tancar l'Any Miró"

Gudi Moragues, coordinadora de l'Any Miró a les Illes Balears, fa un balanç del que ha donat de si aquesta commemoració del centenari del naixement de l'artista.

Quina valoració fa d'aquest any d'activitats a Balears?

—La veritat és que n'estic molt satisfeta. Mai no m'hauria imaginat, quan començaren, que poguéssim arribar a fer tot el que finalment hem fet: exposicions, conferències, concerts... per totes les Illes. Realment un resum d'aquest any passat a Balears podria ser el següent: que tota aquella persona que ha volgut acostar-se a l'obra de Miró ha tengut sempre, durant tot l'any en un lloc o altre, la possibilitat de fer-ho.

—Alguna cosa deu haver quedat per fer...

—No, res en especial. Crec que realment s'ha fet tot el que s'havia previst

en un principi: 50 conferències que han tengut un gran èxit, exposicions en molts d'indrets, concerts, el CD-Rom de *Miró interactiu* elaborat per la Universitat, el qual, per cert, crec que serà degudament valorat d'aquí a uns anys quan ens adonem de la importància d'aquest suport... En fi, no, no hi res especial que hagi quedat per fer.

—A pesar del que diu, a vegades hi ha hagut la sensació que no es feien gaires coses

—És cert que hi ha hagut malentesos, perquè certa gent no ha entès què era la comissió per a la commemoració del centenari del naixement de Miró. A vegades he pogut llegir informacions que

demonstraven que qui les escrivia desconeixia el funcionament de la comissió. La comissió no ha tengut mai un presupost propi. La forma de funcionar ha estat la següent: les institucions han participat en la comissió fent-se càrrec, cadascuna d'elles, de determinades activitats, però sempre de forma coordinada. Tot el que han fet La Caixa, Sa Nostra, el Consell Insular, la Universitat, l'Ajuntament—aportant el seu ajut a la Fundació—, la mateixa Fundació i, en fi, la Conselleria, tot, absolutament tot s'ha fet amb el segell "100 anys de Miró. Illes Balears". És a dir, ho ha fet la comissió. Mai no s'ha plantejat que la comissió tingués un pressupost propi

"Tot aquell que ha volgut acostar-se a l'obra de Miró ha tengut sempre, durant tot l'any la possibilitat de fer-ho."

aportat per aquestes institucions, des del principi acordarem que cada institució aportaria els recursos necessaris per als seus actes. Des de la comissió hem coordinat els esforços per tal que el conjunt de les activitats fos el millor possible. I vull dir que també s'han afegit a aquesta commemoració nombroses entitats privades, com les galeries d'art, que al llarg de l'any han fet nombroses activitats en coordinació amb nosaltres.

En definitiva, hem establert un model de col·laboració entre institucions i entitats diverses que, coordinades, totes han aportat el seu esforç a l'Any Miró a Balears

—*De totes les activitats, l'exposició "Miró damunt paper" és la més important?*

—Totes les activitats han estat importants, però potser l'exposició magna de Sa Llonja destaca més per les seves característiques. La veritat és que he quedat encantada amb aquesta mostra. Des del principi tenia molta il·lusió i moltes esperances que realment fos una bona exposició. Teníem problemes perquè començarem tard per culpa de qüestions polítiques (Gudi Moragues és la coordinadora de l'Any Miró des del fe-

brer), ja que, com és sabut, hi va haver tres consellers de Cultura en poc més de quatre mesos. A més, pertot ja hi havia exposicions i, per tant, ja ens era molt difícil aconseguir obres. A pesar de tots els problemes, ja ens plantejàrem des del principi fer, per a finals d'any, un gran exposició.

Des del primer moment jo tenia molt clar que l'exposició hauria de ser una cosa diferent al que sempre se sol veure de Miró. Vaig exigir que s'encarregàs del muntatge un tècnic superior, com és el cas de l'arquitecte Joan Pol. Em va encantar el projecte que ens va presentar, i la veritat és que ara, veient l'exposició, pens que hem encertat. Crec que és una manera molt digna de tancar l'any Miró.

—*Es inevitable que molta gent compari el que s'ha fet a les Illes Balears amb el que han fet en altres indrets, especialment a Barcelona. Amb la comparació, per raons que semblen òbvies però que molta gent no entén, Balears sempre hi perd.*

—Sí, efectivament. I la veritat és que això em molesta molt. Em molesta aquesta mena de complex de poca seguretat en nosaltres mateixos. Hi ha gent

que diu que el de fora sempre és molt millor. En aquest cas, hi ha qui vol fer comparacions amb la commemoració organitzada a Barcelona. Bé, però és que a Catalunya hi ha 6 milions de persones, i Balears només té 700.000 habitants. La Generalitat de Catalunya té un pressupost de més d'un bilió de pessetes, i Balears poc més de 50.000 milions. Catalunya té un pressupost per a l'Any Miró de 3.000 milions... És que no hi comparació possible! És molt injust comparar, com si les dues comunitats tenguéssim el mateix potencial, perquè no és així. Si el Govern Balear hagués destinat no ja 3.000 o 2.000 milions —que són xifres impossibles—, sinó uns 700 per celebrar l'Any Miró a les Illes... Imagina't el que hauria pogut passar.

Nosaltres hem fet el que podíem dins les nostres possibilitats i pens que ho hem fet molt dignament. No hem fet cap *mirolàndia*, com han volgut insinuar alguns. Tant les conferències, com les exposicions, com els concerts, tot, absolutament tot, ha estat molts seriós i digne, d'acord amb la figura i geni que va ser Joan Miró.

Miquel Payeras